

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZEDMIOTÓW EKONOMICZNYCH i HOTELARSKICH

Opracowany przez nauczycieli:

- **Ciężka K.**
- **Hejman M.**
- **Karkoszka M**
- **Kołodziej J.**
- **Nikodem M.**
- **Ochota W**
- **Petalas A.**
- **Zaleśna K.**
- **Żywioł W.**

I. PODSTAWA PRAWNA

- Rozporządzenie MEN z 30.04.2007 w sprawie warunków sposobów oceniania klasyfikowania, i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzenia egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych
- WSO

II. CELE PSO

- Wspieranie rozwoju ucznia przez diagnozowanie jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych
- Rozbudzanie w uczniach motywacji do dalszego rozwoju
- Wykorzystanie wyników osiągnięć uczniów w planowaniu pracy nauczyciela

III. OPIS PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

1. Ogólne kryteria ocen

a. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ~ posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające obowiązujący program nauczania,
- ~ samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania związane z tematyką poszczególnych przedmiotów.
- ~ uczestniczy i osiąga sukcesy w zawodach, konkursach i olimpiadach przedmiotowych.
- ~ swobodnie posługuje się terminologią zawodową,
- ~ udziela pełnych przemyślanych wypowiedzi popartych przykładami,
- ~ sprostął wymaganiom na ocenę bardzo dobrą

b. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ~ opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania poszczególnych przedmiotów,
- ~ biegle używa języka ekonomicznego,
- ~ umie zaprezentować wiedzę zdobytą za pomocą podręczników szkolnych,
- ~ uczestniczy w konkursach przedmiotowych,
- ~ zna i prawidłowo tworzy dokumentację związaną z nauką zawodu,

---

Przedmiotowy System Oceniania z przedmiotów zawodowych ekonomicznych

- ~ wykazuje aktywną postawę w czasie lekcji,
- ~ starannie wykonuje zadania,
- ~ umiejętnie organizuje i planuje swoją pracę,
- ~ sprostał wymaganiom na ocenę dobrą.

c. Ocenę dobłą otrzymuje uczeń, który:

- ~ aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- ~ systematycznie pracuje,
- ~ w miarę sprawnie posługuje się terminami zawodowymi,
- ~ umie korzystać i wyszukiwać sprawnie zagadnienia znajdujące się w podręcznikach,
- ~ poprawnie rozwiązuje zadania problemowe,
- ~ poprawnie (z mało znaczącymi błędami) tworzy dokumentację związaną z nauką zawodu,
- ~ ma niewielki brak wiedzy i czasami popełnia błędy,
- ~ sprostał wymaganiom na ocenę dostateczną

d. ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ~ opanował w podstawowym zakresie treści podstawy programowej
- ~ dostatecznie zna terminologię zawodową.
- ~ potrafi częściowo wiązać wiedzę z praktyką,
- ~ podejmuje próby wnioskowania,
- ~ udziela niepełnych odpowiedzi
- ~ sporządza podstawową dokumentację związaną z nauką zawodu popełniając nieliczne błędy,
- ~ ma trudności w stosowaniu terminologii zawodowej i konstruowaniu dłuższych wypowiedzi
- ~ sprostał wymaganiom na ocenę dopuszczającą

e. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ~ opanował minimum programowe,
- ~ zna podstawowe pojęcia zawodowe, ale nie potrafi ich powiązać ani zastosować do rozwiązywania typowych zadań,
- ~ przy pomocy nauczyciela tworzy podstawową dokumentację i wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności,
- ~ może mieć trudności z „całościowym” opanowaniem podstawy programowej w danym semestrze, jednak te braki nie uniemożliwiają dalszego kształcenia.

f. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ~ nie opanował treści zawartych w podstawie programowej w danym semestrze,
- ~ nie potrafi wiązać faktów,
- ~ nie jest w stanie rozwiązać zadania,
- ~ popełnia rażące błędy merytoryczne,
- ~ nie zna terminologii zawodowej,
- ~ nie potrafi stworzyć podstawowych dokumentów związanych z nauką zawodu, nawet z pomocą nauczyciela,
- ~ lekceważy przedmiot i nauczyciela,
- ~ braki w posiadanej wiedzy i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze kształcenie.

2. Pomoce dydaktyczne na lekcji

Każdy uczeń ma obowiązek prowadzić systematycznie i na bieżąco przedmiotowy zeszyt oraz posiadać na lekcji zapowiedziane przez nauczyciela materiały (podręcznik lub kserokopie: zakresu tematycznego, ćwiczeń). Uczeń może korzystać na lekcjach z kalkulatorów, ale nie tych w telefonach komórkowych i tego typu urządzeniach. Uczeń jest zobowiązany do posiadania na lekcji wcześniej wskazanych przez nauczyciela innych pomocy dydaktycznych.

3. Sposób uzyskania ocen

Oceny cząstkowe z poszczególnych przedmiotów uzyskiwane mogą być za:

a) udział w rozmaitych formach sprawdzianów wiedzy i umiejętności:

- ❖ prace kontrolne pisemne jedno lub wielogodzinne, obejmujące materiał z całego działu (zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej),
- ❖ sprawdziany – prace jednogodzinne, obejmujące materiał z kilku ostatnich lekcji (zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej),
- ❖ kartkówki – prace 15-20 minutowe sprawdzające wiedzę z ostatnich lekcji, maksymalnie trzech (zapowiedziane lub nie zapowiedziane),
- ❖ odpowiedź ustna z trzech ostatnich lekcji,
- ❖ prace domowe
- ❖ referaty,
- ❖ projekty,
- ❖ praca na lekcji indywidualna i w grupach,
- ❖ ćwiczenia

4. Formy i narzędzia zaliczania – formy pisemne

Formy pisemne to prace klasowy, sprawdziany, kartkówki, ćwiczenia na lekcji, prace domowe.

a) Sprawdziany i prace klasowe

- ~ Zapowiadane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, a umówiony z uczniami termin ich pisania odnotowywany jest długopisem w dzienniku lekcyjnym.
- ~ Termin takiego sprawdzianu klasa może za zgodą nauczyciela zmienić jeden raz w ciągu semestru.
- ~ Prace te są obowiązkowe .
- ~ W przypadku niesamodzielnego pisania pracy kontrolnej nauczyciel:
  - o wpisuje ocenę „nieodstateczną” ,jeżeli uczeń korzystał z pomocy zewnętrznych (ściągi)
  - o wpisuje na pracy „—“ przy *każdym* przeszkadzaniu i rozmawianiu z innymi uczniami podczas pisania pracy kontrolnej, co oznacza obniżenie oceny o jeden stopień, za każdy minus.
- ~ W dzienniku lekcyjnym oceny z tych prac wpisywane są kolorem czerwonym.
- ~ W przypadku ucieczki lub nieobecności nieusprawiedliwionej na pracy klasowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- ~ W przypadku nieobecności usprawiedliwionej ucznia na pracy klasowej, ma on obowiązek zaliczyć ją w terminie dwóch tygodni od pierwszego terminu jej pisania (w terminie ustalonym z nauczycielem),
- ~ W przypadku długotrwałej nieobecności ucznia w szkole np. z powodu choroby, zalicza on pracę klasową w terminie ustalonym z nauczycielem.
- ~ W przypadku nie zgłoszenia się na umówiony termin uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- ~ Uczeń otrzymuje sprawdzian do wglądu w dniu wpisywania oceny ze sprawdzianu do dziennika.

Przedmiotowy System Oceniania z przedmiotów zawodowych ekonomicznych

- ~ Uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy sprawdzianu o cenę wyżej, otrzymana ocena z poprawy jest ostateczna
- ~ W przypadku otrzymania przez ucznia z poprawy oceny niższej, obowiązuje ocena z poprawy
- ~ Nauczyciel pod uwagę bierze ocenę z poprawy sprawdzianu -
- ~ W przypadku nie poprawienia oceny niedostatecznej, nauczyciel bierze pod uwagę tylko 1 ocenę niedostateczną
- ~ W przypadku nie zgłoszenia się ucznia na poprawę sprawdzianu nauczyciel wpisuje w dzienniku: „N” (nieobecny).
- ~ Rodzice lub prawni opiekunowie mają prawo do obejrzenia sprawdzianów po wcześniejszym ustaleniu terminu z nauczycielem,.
- ~ Prace pisemne nauczyciel archiwizuje przez cały rok szkolny.

b) Kartkówki i odpowiedzi ustne

Otrzymana ocena jest ostateczna i nie podlega poprawie.

Uczniowie z numerem niepytanym mają prawo nie pisać (nie odpowiadać).

c) Ćwiczenia indywidualne i grupowe

Samodzielne lub wykonywane w grupach. Oddawane są do sprawdzenia na koniec danej lekcji.

d) Prace domowe

Uczeń powinien zrobić je samodzielnie oraz powinien umieć skomentować poszczególne etapy rozwiązania.

e) Referaty, projekty

- Nie oddanie pracy przez ucznia w ustalonym terminie oznacza osiągnięcie oceny obniżonej o jeden stopień.
- Jeśli praca nie zostanie oddana w ciągu dwóch tygodni od pierwszego terminu nauczyciel wystawia uczniowi ocenę niedostateczną.

5. Nieprzygotowanie ucznia do lekcji

Każdy uczeń może 1 raz w ciągu semestru być nieprzygotowanym do lekcji (w tym brak pracy domowej) (nie dotyczy to pisemnych sprawdzianów i prac klasowych). Zgłasza ten fakt na początku lekcji, najpóźniej bezpośrednio po sprawdzeniu przez nauczyciela frekwencji. Nauczyciel odnotowuje to w dzienniku . Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje, za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.

6. Kryteria ocen prac kontrolnych, sprawdzianów, kartkówek i innych ocenianych prac uczniów:

1) technikum

<i>% punktów</i>	<i>stopnie</i>
Do 49	niedostateczny
50-65	dopuszczający
66-80	dostateczny
81-90	dobry
91-100	bardzo dobry
powyżej 100 + dodatkowe zadanie	bdb +/-celujący

2) zasadniczych szkół zawodowych

<i>% punktów możliwych do osiągnięcia</i>	<i>stopień</i>
Do 29	niedostateczny
30-50	dopuszczający
51-70	dostateczny
71-90	dobry
91-100	bardzo dobry
Powyżej 100 + dodatkowe zadanie	bdb +/-celujący

Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzenia prac klasowych/sprawdzianów w następujących terminach:

- a. prace klasowe: do dwóch tygodni,
- b. sprawdziany: do dwóch tygodni,
- c. kartkówki: do dwóch tygodni,
- d. referaty/prezentacje: do dwóch tygodni,
- e. dłuższe prace domowe: do dwóch tygodni.

Przy ocenianiu śródrocznym i końcoworocznym uczeń otrzyma stopień „celujący”, jeśli zakres materiału opanował na poziomie bardzo dobrym i dodatkowo uczestniczył w przedmiotowych olimpiadach, konkursach itp., z których osiągnął znaczące wyniki.

7. Zaliczenie semestru / zaliczenie roku szkolnego

- 1) W przypadku otrzymania przez ucznia oceny niedostatecznej na pierwszy semestr, może on poprawić tę ocenę w terminie i formie ustalonej z nauczycielem (jednakże termin ten w przypadku uczniów klas promocyjnych nie przekroczy 31 marca, a w przypadku uczniów klas kończących nie przekroczy 31 stycznia).
- 2) Jeżeli uczniowi grozi otrzymanie oceny niedostatecznej na koniec roku, **może za zgodą nauczyciela** zaliczyć wybrane partie materiału (warunek : uczeń przystępował do sprawdzianów (poprawy sprawdzianów) i systematycznie uczestniczył w lekcjach.
- 3) Termin i formę poprawy ustala z nauczycielem.
- 4) Nauczyciel bierze pod uwagę **wszystkie oceny cząstkowe oraz zaangażowanie i rozwój umiejętności ucznia oraz wkład pracy w stosunku do zdolności i osiągniętych wyników.**

5) Propozycje ocen (Oceny przewidywane)

Oceny przewidywane przez nauczyciela na miesiąc przed Radą Pedagogiczną semestralną i roczną mogą ulec zmianie.

- a) Uczeń może uzyskać ocenę wyższą niż przewidywana, jeżeli:
  - oceny uzyskane od momentu określenia oceny przewidywanej i wystawiania oceny ostatecznej są wyraźnie wyższe;
  - uczeń osiągnie sukcesy w konkursach lub olimpiadach przedmiotowych;
- b) Uczeń może uzyskać ocenę niższą niż przewidywana, jeżeli:
  - oceny uzyskane od momentu określenia oceny przewidywanej i wystawiania oceny ostatecznej są wyraźnie niższe;

8 Korzystanie z telefonów komórkowych, odtwarzaczy MP3, MP4 i innych urządzeń.

Uczeń nie korzysta na lekcji z telefonów komórkowych (itp. urządzeń). Przed lekcją ma obowiązek takie urządzenia wyłączyć i schować w plecaku / torbie.